

BESZÉLGETÉS BUJI FERENCCEL,

*Ramana Maharsi Oltalmazó útmutatás
című könyvének fordítójával**

*Van-e valami, ami Ramana Maharsinak valami egyedi jelleget ad a többi guruval
összevetve?*

Hogyne. A hitelesség.

Ezek szerint ön úgy gondolja, hogy rajta kívül nincs hiteles guru?

A modern idők guruinak döntő többsége valóban nem az.

Akkor sem azok, ha közülük jó néhányan nagy tiszteletben tartják az ő nevét?

Magára Jézus Krisztusra is a legkülönbébb irányzatok és személyiségek hi-
vatkoznak, olyanok, akikkel ő aligha vállalt volna közösséget.

*Azért ilyet kijelenteni mégiscsak nagy merészség! Feltételezem, hogy legalább Papa-
dzsit nem sorolja ezek közé...*

E tekintetben ő sem kivétel.

Na de hát azért ő mégiscsak tanítványa volt Ramana Maharsinak!

Maharsit mint India szent emberét milliók keresték fel – volt aki csak egy
darsan (»pillantás«) erejéig, de volt, aki több napra is ott maradt az ásrumban
vagy annak közelében. Ezek közül Papadzsi ama tízezrek közé tartozott,
akikkel Maharsi spirituális beszélgetést is folytatott. Nyilvánvalóan e tízeze-
ket csak erős túlzással lehetne tanítványainak nevezni... Ráadásul egy tanít-
ványtól joggal lehetne elvárni, hogy a meditatív praxisról és az alapjául szol-
gáló spirituális doktrínáról vallott nézetei legalább nagy vonalakban meg-
egyezzenek mestere tanításaival – márpedig Papadzsi esetében erről szó sin-
csen. Nem véletlen, hogy a hivatalos Maharsi-irodalom tudomást sem vesz
róla...

*Ön szerint akkor milyen kritériumok alapján lehet megkülönböztetni a hiteles gu-
rut a nem hiteles gurutól?*

* Publikálatlan.

Indiában évezredek alatt kifermálódott egy spirituális tradíció. Ennek ugyan számtalan változata van, ám ezeket a variációkat bizonyos »közös nevezők« szorosán összefűzik. Ezek ismeretében könnyen meg lehet különböztetni egymástól a spiritualitás hiteles és nem hiteles változatait. De van egy jól használható külső kritérium is: a tudomány. A vallástudomány általában nem pazarolja energiáit szélhámosokra. A XX. század egyik legnagyobb indológusa, Heinrich Zimmer Maharsinak szentelte utolsó kötetét; C. G. Jung – akit aligha kell bemutatnom – a legnagyobb elismerés hangján írt róla; és ugyanez mondható el a modern India legnagyobb filozófusáról, Sarvapalli Radhakrishnanról is. De lehet ilyen kritérium még az arc is. Nézze csak meg: a könyvesboltok kirakatában manapság rendszeresen ott díszleg az egyik felkapott »guru« arca, amelyről szinte sugárzik az álszent és képmutató pózolás. Persze akinek egészséges emberismeretét tönkretették a képernyő és a filmvászon »klónozott« amerikai sztárjai, az nem látja a különbséget...

Kire gondol?

Nézze, akinek van szeme a látásra, az anélkül is fogja látni, hogy megmondanom, ki az; akinek viszont nincs, az akkor sem fogja látni.

Akkor ön szerint Ramana Maharsi volna az egyetlen hiteles guru?

Én ilyet nem mondtam. Nemrég megjelent egy tudományos munka a hinduizmusról: *A hinduizmus rövid története*. A függelékben a szerző röviden bemutatja a modern kori India mintegy féltucat komoly spirituális személyiségét. Közülük az egyik éppen Maharsi. Rájuk, ha különböző mértékben is, de érdemes odafigyelni.

Beszéljünk akkor végre magáról Maharsiról. Kérem, foglalja össze néhány szóban Ramana Maharsi tanítását.

A gondolatok a tudat és a tudattalan határzónájának félhomályában tenyésznek. Közönséges meditációs tapasztalat, hogy a gondolatok a tudatosság reflektorfényében úgy rebbennek szét, mint kísértetek a kastély pincéjében, ha rájuk gyűjtják a villanyt. Maharsi módszerének lényege az, hogy a tudat reflektorfényét az összes gondolat gyökérgondolatára, vagyis magára az »én«-gondolatra, az egóra kell irányítani. Noha ez a gondolat hasonlíthatatlanul makacsabb a többi gondolatnál, e módszerrel ez is eltüntethető. És ahogy szertefoszlik az »én«-gondolat, feltárul az általa eltakart határtalan Önvaló.

Buddhához hasonlóan Maharsi is elsődlegesen gyakorlati útmutatást igyekezett adni. Ez a gyakorlati útmutatás azonban egy szemléleti keretbe illesz-

kedett, mely a hinduizmus legfőbb hagyományos bölceleti nézetrendszere, a *védánta*, és annak is az *advaita* változata volt. Az *advaita védántának* – és vele együtt Ramana Maharsinak – az az alapgondolata, hogy az ember legbelső valója, önlényege azonos az Istenséggel. Biztosan látott már üvegszálás lámpát: a szálak egyik vége millió kis mozgó fénypontként világít, ám a fényt másik végükön – gyökerükben – egyetlen nagy fényforrástól kapják. A védánta azt mondja, hogy ön is egy ilyen fénypontocska, és én is az vagyok – de végső lényegünkben magunk vagyunk az egyetlen Fényforrás. Minden baj onnan származik, hogy az embernek ilyen »pont-tudata« van: mindaddig, amíg ragaszkodik önmagához mint esendő fénypontocskához, nem ismerheti fel, hogy gyökerében ő a hatalmas Fényforrás. Vagy a levél és a fa kapcsolatához hasonlíthatnám még ezt. A levél levél is meg fa is. Mint levél, mulandó, de mint fa, örökkévaló. Amíg ragaszkodik »levélségéhez«, pusztulásra van ítélve. Igaz, hogy tavasszal újraszületik, de az a levél már nem ő lesz. Viszont ha felismeri fa voltát, vagyis ha tudatát belemeríti és szilárdan belegyökerezteti a fába, akkor hiába hullik le a levél, ő mint fa megmarad.

Kicsit szokatlan értelmezése ez a reinkarnációnak... Feltételezem, hogy a Maharsi-irodalom meglehetősen terjedelmes. Miért éppen e könyv fordítása mellett döntött?

A könyv angol szerkesztője kiváló munkát végzett. Maharsi különféle időpontokban és különféle embereknek tett megnyilatkozásait tematikusan csoportosította, úgy, mintha azok egyetlen beszélgetést alkotnának. Ráadásul az egyes fejezetek elé kiváló bevezetéseket írt, amelyek az avatatlan olvasót már jó előre felkészítik arra, hogy az adott fejezetben mire számíthat. Kétségtelen, hogy a Maharsi-irodalomnak ez a legátfogóbb és ugyanakkor a legösszefogottabb darabja.

Végül engedjen meg egy személyes kérdést. Ön is gyakorolja Maharsi módszerét?

Az, hogy én személy szerint gyakorlom-e ezt, teljesen érdektelen az olvasók szempontjából. Az viszont az ő szempontjukból is lényeges, hogy aki életét nem akarja apró-cseprő dolgokra pazarolni és elkótyavetyélni, hanem azt szellemi feladatként fogja fel, annak szembe kell szállnia lényé lefelé húzó tehetetlenségi erejével. A szellemi előrehaladás ugyanis harc a javából! Komoly sikerre csak annak lehet reménye, aki mindent egy lapra tesz fel. Csak az nyerheti el a Mindent, aki mindent képes odaadni.

Hát ez nem túlzottan biztató végszó, de azért köszönöm a beszélgetést.

H. L.